

OPONENTSKÝ POSUDEK

NA DISERTAČNÍ PRÁCI MGR. JANY DOUŠOVÉ

„UCHAZEČ O ZAMĚŠTNÁNÍ A ÚŘAD PRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY“

Předložená disertační práce je velmi obsáhlá, má celkem 316 stran textu. Podle obsahu autorka tuto práci člení, kromě Úvodu a Závěru, na šest samostatných kapitol, dále též vnitřně členěných:

1. Právo na práci a právo na zaměstnání versus nezaměstnanost
2. Právní aspekty zaměstnanosti v Evropské unii
3. Státní politika zaměstnanosti
4. Státní správa v oblasti politiky zaměstnanosti
5. Uchazeč o zaměstnání
6. Konkrétní nástroje státní politiky zaměstnanosti

V předložené disertační práci je uveden též Seznam použité literatury a pramenů a Shrnutí v českém a anglickém jazyce.

V Úvodu předložené práce se autorka zabývá zvoleným tématem, včetně uvedené důvodů, které ji k tomuto rozhodnutí vedly. V této části předložené disertační práce autorka též podrobně rozvádí postupy a použité metody při zpracování dané problematiky.

V první kapitole autorka věnuje pozornost problematice práva na práci a práva na zaměstnání obsažené v mezinárodních dokumentech a v právním řádu České republiky. V této části autorka v obecné rovině provádí rozbor Všeobecné deklarace lidských práv a některých mezinárodních paktů vztahujících se k předmětné problematice. Dále se v této části autorka zabývá činností Mezinárodní organizace práce s tím, že provádí rozbor některých úmluv a doporučení, vztahujících se k uvedené problematice. V této souvislosti autorka též uvádí dokumenty, kterými je Česká republika vázána a náhled do historických souvislostí spojených s jejich přijetím. Autorka dále v této části předložené práce provádí v obecné rovině též rozbor Evropské sociální charty a Listiny základních práv Evropské unie. Pokud jde o český právní řád, autorka problematiku práva na práci a práva na zaměstnání rozvádí v rámci ústavního pořádku České republiky. Pozornost věnuje zejména Listině základních práv a svobod a zákonům o zaměstnanosti č. 1/1991 Sb., a č. 435/2004 Sb. V závěru kapitoly první autorka podrobně rozvádí problematiku nezaměstnanosti v České republice.

V této části předložené práce autorka dále provádí též rozlišení mezi jednotlivými druhy nezaměstnanosti, rozlišuje jak příčiny jejího vzniku a pozornost dále věnuje též otázkám důsledků nezaměstnanosti.

V následujících dvou kapitolách se autorka zaměřila na rozbor právních aspektů zaměstnanosti v Evropské unii. Pozornost věnuje otázkám týkajících se stanovení základních cílů v rámci koncepce politiky zaměstnanosti v rámci Evropy a dokumentů v této oblasti přijatých.

V kapitole třetí autorka vymezuje státní politiku zaměstnanosti jak je obsažena v právní úpravě České republiky.

V následující kapitole čtvrté autorka věnuje pozornost zabezpečení státní správy v oblasti politiky zaměstnanosti prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu práce České republiky. Podrobnější rozbor, včetně zapracování citací příslušných právních úprav a vnitřních dokumentů, autorka věnuje zejména Úřadu práce České republiky.

Obsah kapitoly páté lze nepochybně označit za těžiště předložené disertační práce. Její název i obsah koresponduje s částí názvu této práce „Uchazeč o zaměstnání“. Autorka se v této části – na 185 stranách textu – zaměřila na právní úpravu týkající se uchazečů o zaměstnání. Autorka v této souvislosti provedla velmi podrobnou analýzu příslušných ustanovení týkajících se předmětné problematiky v zákoně o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Provedená analýza je věnována právní úpravě vymezující práva a povinnosti uchazeče o zaměstnání od podání žádosti o zprostředkování vhodného zaměstnání o zařazení do evidence úřadu práce až po ukončení této evidence nebo po vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence příslušného úřadu práce. Autorka předložené práce velmi podrobně tzv. zmapovala celý tento proces s tím, že rozebrala stěžejní instituty stanovené příslušnou právní úpravou a provedla jejich zhodnocení z pohledu aplikační praxe a pochybení v rámci procesu zprostředkování zaměstnání úřadem práce.

V kapitole šesté se autorka předmětné disertační práce věnuje problematice státní politiky zaměstnanosti s tím, že se zaměřila jak na nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (např. rekvalifikace, příspěvky zaměstnavatelům na vytváření nových pracovních míst, příspěvky zaměstnavatelům v době částečné nezaměstnanosti), tak na pasivní politiku zaměstnanosti – poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci. Autorka v této části disertační práce provádí rozbor těchto jednotlivých institutů podle příslušné právní úpravy.

Pro úplnost je třeba doplnit, že autorka na závěr páté a šesté kapitoly zařadila text obsahující komparaci s úpravou dané problematiky ve Spolkové republice Německo (podpora zaměstnanosti a podpora v nezaměstnanosti v německé právní úpravě).

V Závěru předložené disertační práce autorka přináší určité shrnutí základních problémů uvedených v předmětné disertační práci, které mají vztah k postavení uchazeče o zaměstnání a Úřadu práce České republiky se zdůrazněním nejdůležitějších otázek v práci zpracovaných, hodnotí příslušnou právní úpravu jednotlivých problematik s poukázáním na její některé nedostatky odrážející se v aplikační praxi. V těchto souvislostech autorka předložené práce uvádí i dílčí náměty *de lege ferenda*.

Vycházeje ze zvoleného tématu předložené disertační práce lze konstatovat, že se autorka zaměřila na všechny podstatné otázky zvolené problematiky. Dále lze uvést, že se autorka snažila s touto problematikou v celé její komplexní šíři co nejlépe vypořádat a prokázala vysokou úroveň znalostí nejen z příslušné právní úpravy v dané oblasti, ale i z úrovně dalších spojitostí a právních souvislostí jakož i z úrovně příslušných úprav s aspekty mezinárodními a ústavními.

V této souvislosti lze dále uvést, že autorka při zpracování předmětné problematiky vycházela též z praktických zkušeností, které získala v rámci svého působení na pracovištích zabývajících se problematikou zaměstnanosti.

Za pozitivní lze v předložené disertační práci označit ten postup autorky, když při provádění rozboru některých úprav dané problematiky či soudních rozhodnutí sama tyto úpravy hodnotí včetně

uvádění vlastních názorů a návrhů, jak by případně některé otázky mohly být řešeny. Některým návrhům autorky de lege ferenda lze plně přisvědčit.

Pro pozitivní hodnocení předložené disertační práce dále svědčí též práce s použitou literaturou a soudními judikáty, na něž v obsáhlém poznámkovém aparátu odkazuje (cca 900 odkazů).

Vzhledem k výše uvedenému lze závěrem konstatovat, že paní Mgr. Jana Doušová svojí písemnou disertační prací prokázala jak schopnost k samostatné tvůrčí činnosti tak znalosti na vysoké úrovni pokud jde o zpracovávanou problematiku. Podle mého názoru tak předložená disertační práce splňuje obecné požadavky kladené na tento druh prací.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Praze dne 5. srpna 2020

JUDr. Libuše Brádkerová

oponent